

Vergaderjaar 2017–2018

29 614

Grondrechten in een pluriforme samenleving

Nr. 75

BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 mei 2018

Tijdens de Regeling van Werkzaamheden van 10 april 2018 heeft de Kamer verzocht om uitbreiding van de spreektijd bij het debat over een vermeende jihadpreek in Nederland die door Turkije zou zijn gedictieerd (Handelingen II 2017/18, nr. 71, item 29). Voorafgaand aan dit debat wenst uw Kamer een schriftelijke reactie die ingaat op het bericht «Arabische inmenging in moskee Rotterdam» (NRC, 8 april 2018). Met deze brief geef ik, mede namens de Minister voor Rechtsbescherming, gevolg aan dit verzoek.

Rotterdamse Essalam-moskee

De betreffende berichtgeving stelt dat de financier van de Rotterdamse Essalam-moskee, de aan het koningshuis van Dubai gelieerde Al-Maktoum Foundation, zich bemoeit heeft met de inhoudelijke koers van het gebedshuis. De geldschieter zou in de loop van 2017 hebben bepaald wie in de moskee mocht spreken en wie niet. Het is wenselijk dat de koers van een lokale moskee bepaald wordt door de moskeegangers zelf en geënt is op de lokale situatie. Naar aanleiding van bovenstaande is mijn ministerie in gesprek gegaan met de gemeente Rotterdam; het betreft immers primair een lokale aangelegenheid. De gemeente Rotterdam volgt de ontwikkelingen rondom de Essalam-moskee nauwgezet. Uit de duiding van de gemeente komt naar voren dat er bij deze specifieke casus geen serieuze indicaties lijken te zijn van directe inhoudelijke bemoeienis. Het lijkt primair een intern conflict te betreffen.

In algemene zin kan wel gesteld worden dat wanneer er een grote financiële afhankelijkheid is van een externe buitenlandse partij, dit een kwetsbaarheid met zich meebrengt. Daardoor is de ruimte om eventuele inhoudelijke beïnvloeding van de koers af te houden beperkt. In Rotterdam lijkt hier vooralsnog geen sprake van te zijn.

Buitenlandse financiering

Buitenlandse financiering van politieke, maatschappelijke en religieuze organisaties is toegestaan in Nederland. De financiering als zodanig is niet problematisch. Voorkomen moet worden dat deze financiering gepaard gaat met ongewenste beïnvloeding en er via geldstromen misbruik wordt gemaakt van de vrijheden die hier in Nederland gelden. Vanwege de ondoorgroondelijkheid van buitenlandse financieringsstromen en de daarbij behorende risico's op invloed en gedragingen die niet passen binnen de democratische rechtsstaat, worden er door het kabinet, twee verkenningen uitgevoerd. In de brief van 29 maart 2018 is uw

Kamer hierover ingelicht.¹ De Minister voor Rechtsbescherming werkt momenteel aan een wettelijke regeling ter bevordering van transparantie van geldstromen naar maatschappelijke organisaties, waaronder religieuze en levensbeschouwelijke organisaties. Het streven is om rond de zomer van 2018 een conceptwetsvoorstel in consultatie te geven. Daarnaast onderzoekt mijn ministerie of geldstromen vanuit onvrije landen kunnen worden beperkt. Gezocht wordt naar maatregelen die juridisch standhouden en in de praktijk ook te handhaven zijn. Zoals aangegeven in de bovengenoemde brief, wordt uw Kamer in de tweede helft van dit jaar hierover nader geïnformeerd.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
W. Koolmees

¹ Kamerstuk 29 614, nr. 71.